

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**SKUPŠTINI AKCIONARA FABRIKE SITA I LEŽAJA „FASIL“ A.D. ARILJE***Kvalifikovano mišljenje*

Izvršili smo reviziju priloženih redovnih godišnjih finansijskih izveštaja Fabrike sita i ležaja „Fasil“ a.d., Arilje (u daljem tekstu: Društvo) koji se sastoje od Bilansa stanja na dan 31. decembar 2022. godine, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o promenama na kapitalu i Izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i Napomena uz finansijske izveštaje koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („Finansijski izveštaji“).

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u paragrafima a) do e) i moguće efekte pitanja opisanih u paragrafima f) do h) u odeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembar 2022. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- a) Društvo na dan 31. decembar 2022. godine ima iskazane zemljište i građevinske objekte u iznosu od RSD 174,266 hiljada i postrojenja opremu u iznosu od RSD 131,441 hiljada koje odmerava po modelu revalorizacije. Društvo je na dan 31. decembar 2022. godine izvršilo kompletnu procenu zemljišta i građevinskih objekata i delimičnu procenu opreme ali rezultate procene nije evidentiralo u finansijskim izveštajima za 2022. godinu, već u 2023. godini. Međunarodni računovodstveni standard 16 Nekretnine, postrojenja i oprema zahteva, kada se primenjuje model revalorizacije za odmeravanje nekretnina, postrojenja i opreme, da se njihova knjigovodstvena vrednost ne razlikuje bitno od vrednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda. Na osnovu rezultata procene, vrednost zemljišta i građevinskih objekata iskazanih u finansijskim izveštajima na dan 31. decembar 2022. godine podcenjena je za RSD 159,868 hiljada, a opreme za RSD 34,782 hiljade, a revalorizacionih rezervi, i, posledično ukupnog kapitala, za RSD 194,650 hiljada. Međutim, Društvo je procenilo samo deo opreme čija nabavna vrednost predstavlja 62%, a sadašnja vrednost 52% nabavne, odnosno sadašnje vrednosti ukupnih postrojenja i opreme iskazanih u finansijskim izveštajima na dan 31. decembar 2022. godine. U odsustvu kompletne procene osnovnih sredstava nismo mogli da utvrdimo ukupan efekat navedenog pitanja na finansijske izveštaje Društva.
- b) Društvo je priznalo prihode od prodaje robe u godini koja se završila 31. decembra 2022. godine u iznosu od RSD 24,898 hiljada iako je obaveza izvršenja, odnosno isporuka robe kupcu, ispunjena u 2023. godini, što je u suprotnosti sa zahtevima Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 15 Prihod od ugovora sa kupcima. Kao rezultat navedenog potraživanja od kupaca na dan 31. decembar 2022. godine i prihodi za godinu koja se završila na taj dan precenjeni su za RSD 24,898 hiljada, zalihe na dan 31. decembar 2022. godine i prihodi od povećanja vrednosti nedovršenih i gotovih proizvoda potcenjeni su za RSD 20,686 hiljada, dok je kapital na dan 31. decembar 2022, godine i rezultat za godinu koja se završila na taj dan precenjen za RSD 4,212 hiljada.

Parker Russell d.o.o.**Jablanička 184 A, Beograd, Srbija****PIB 109517009; MB 21197041****T: +381 (11) 408 43 59 T: +381 64 26 56 930****email: office@parkerrussell.rs | www.parkerrussell.rs**

Parker Russell doo to carry out audit work in the UK and Ireland by the Institute of Chartered Accountants in England and Wales. List of offices and partner's names are available at the above address. Parker Russell (UK) LLP is a limited liability partnership registered in England and Wales. Registered No. OC370411. Parker Russell is a trading name of Parker Russell (UK) LLP. Parker Russell UK LLP is a member firm of Parker Russell International Ltd (PRIL). PRIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. PRIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see website www.parkerrussell.rs for further details.

AN INDEPENDENT MEMBER OF

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**SKUPŠTINI AKCIONARA FABRIKE SITA I LEŽAJA „FASIL“ A.D. ARILJE***Osnova za kvalifikovano mišljenje (nastavak)*

- c) Društvo je prilikom obračuna cene koštanja zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na dan 31. decembar 2022. godine napravilo niz grešaka. Konkretno za vrednovanje zaliha korišćene su netačne količine zaliha na dan 31. decembar 2022. godine, od čega je jedan deo bio iskorišćen i tokom 2021. godine, korišćena je netačna količina proizvedenih proizvoda tokom 2022. godine, a u cenu koštanja su uključeni i troškovi prodaje i drugi troškovi koji, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 2 Zalihe, ne mogu da se uključe u cenu koštanja zaliha. Kao rezultat navedenog zalihe i kapital na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine su precenjeni su za RSD 22,088 hiljada, odnosno RSD 4,907 hiljada, a prihodi od povećanja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i dobitak za godinu koja se završila na dan 31. decembar 2022. godine su precenjeni za RSD 17,181 hiljada, odnosno RSD 12,274 hiljade.
- d) Društvo je na dan 31. decembar 2021. godine netačno obračunalo odložene poreske obaveze nastale na osnovu privremenih razlika između vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme za računovodstvene i poreske svrhe. Kao rezultat navedenog odložene poreske obaveze na dan 31. decembar 2021. godine niže su iskazane, kapital na dan 31. decembar 2021. godine je više iskazan, odloženi poreski rashodi za 2022. godinu više iskazani, a rezultat za 2022. godinu niže iskazan za RSD 11,584 hiljade.
- e) Društvo tokom tekuće i prethodnih godina nije evidentiralo kamate na neizmirene poreze i doprinose, tako da na dan 31. decembar 2022. godine postoji neslaganje između evidentiranih poreskih obaveza i stanja obaveza kod poreskih organa. Društvo kamate ne evidentira očekujući reprogram poreskih obaveza. Međutim, kako u slučaju odobravanja reprograma Društvo ima pravo na otpis samo 50% kamate, poreske obaveze na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine, iskazane u okviru ostalih kratkoročnih obaveza, su potcenjene a kapital precenjen za RSD 6,300 hiljada, odnosno RSD 5,606 hiljada dok je dobitak za godinu koja se završila na dan 31. decembar 2022. godine precenjen za RSD 694 hiljade.
- f) Društvo na dan 31. decembar 2022. godine ima iskazane zalihe koje potiču iz prethodnih godina i to materijala u iznosu od RSD 33,366 hiljada koji se nije koristio tokom 2022. godine, poluproizvoda u iznosu od RSD 89,790 hiljada koje se nisu dalje obrađivale tokom 2022. godine i gotovih proizvoda u iznosu od RSD 23,178 hiljada koje se nisu prodavale tokom 2022. godine. Društvo nije izvršilo detaljnu analizu ovih zaliha sa ciljem utvrđivanja mogućnosti njihove upotrebe i prodaje, odnosno njihove neto ostvarive vrednosti i, shodno tome, nije utvrdilo da li vrednost zaliha treba da bude umanjena. U odsustvu informacija o neto ostvarivoj vrednosti navedenih zaliha nismo mogli da se utvrdimo da li je iskazana vrednost navedenih zaliha adekvatna i da li je potrebno izvršiti umanjjenje njihove vrednosti.
- g) Društvo na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine nije primenilo odredbe Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 9 – Finansijski instrumenti koje se odnose na odmeravanje rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrednosti potraživanja već je obezvređilo sva potraživanja za koja je od datuma inicijalnog dospeća za plaćanje prošlo više od godinu dana. Ovako utvrđena ispravka vrednosti potraživanja iznosila je RSD 90,438 hiljada na dan 31. decembar 2022. godine, odnosno RSD 90,055 hiljada na dan 31. decembar 2021. godine. Efekti navedenog pitanja na finansijske izveštaje nisu utvrđeni.
- h) Deo zaliha na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od RSD 20,959 hiljada odnosi se na zalihe kliznih elemenata. Nismo mogli da dobijemo pouzdane podatke o proizvodnji i stanju zaliha kliznih elemenata po kategorijama proizvoda i u jedinicama mere koji se koriste prilikom utvrđivanja cene koštanja gotovih proizvoda zato što Društvo ne vodi takvu evidenciju u analitici zaliha i, shodno tome, nismo mogli da utvrdimo da li su potrebne korekcije pomenutog iznosa zaliha kliznih elemenata.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

SKUPŠTINI AKCIONARA FABRIKE SITA I LEŽAJA „FASIL“ A.D. ARILJE

Osnova za kvalifikovano mišljenje (nastavak)

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i važećim standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost je detaljnije opisana u odeljku izveštaja *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za kvalifikovano mišljenje.

Materijalno značajna neizvesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na napomene 4.11. i 4.12. koje obelodanjuju otežane okolnosti poslovanja i neizvesnosti vezane za buduće poslovanje prouzrokovane ratom u Ukrajini, kao i na napomenu 4.1. koja obelodanjuje uspostavljene hipoteke na imovini Društva po osnovu reprogramiranih kredita i očekivanog od strane Društva reprograma poreskih obaveza. Ovi događaji ili uslovi izazivaju značajnu sumnju u vezi sa sposobnošću Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja se razmatraju u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i ne iznosi se posebno mišljenje o ovim pitanjima. U postupku revizije priloženih finansijskih izveštaja, osim pitanja opisanih u odeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje i odeljku Materijalno značajna neizvesnost povezana sa stalnošću poslovanja nismo identifikovali dodatna ključna revizijska pitanja koja bi trebalo da se saopšte u našem izveštaju.

Ostale informacije

Za ostale informacije odgovorno je rukovodstvo Društva. Ostale informacije obuhvataju godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša je odgovornost da pregledamo ostale informacije i razmotrimo da li postoje materijalno značajne nedoslednosti između njih i finansijskih izveštaja ili naših nalaza stečenih tokom revizije, ili da li su one na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno predstavljene. Dodatno, u skladu sa Zakonom o računovodstvu naša je odgovornost da sprovedemo postupke da utvrdimo da li je godišnji izveštaj o poslovanju, u formalnom smislu, sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Na osnovu sprovedenih procedura izveštavamo sledeće:

- 1) Informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2022. godine.
- 2) Godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Društva i njegovog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

SKUPŠTINI AKCIONARA FABRIKE SITA I LEŽAJA „FASIL“ A.D. ARIJE

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ovih finansijskih izveštaja koji pružaju istinit i objektivan prikaz u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost, osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika, donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavamo i sprovodimo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike; pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza kako bi obezbedili osnovu za mišljenje revizora. Rizik da materijalno značajni pogrešni iskazi usled kriminalne radnje neće biti identifikovani je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**SKUPŠTINI AKCIONARA FABRIKE SITA I LEŽAJA „FASIL“ A.D. ARILJE***Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)*

- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji koji je rezultirao ovim izveštajem nezavisnog revizora je Aleksandra Samardžić.

Beograd, 28. april 2023. godine

A. Samardžić
Aleksandra Samardžić
Licencirani ovlašćeni revizor